

Factsheet Good Practices & Ideas

GENERO is het netwerk voor ouderenzorg voor de regio Zuidwest-Nederland. Het netwerk is in 2008 gestart vanuit het Nationaal Programma Ouderenzorg (NPO) om de zorg voor ouderen met complexe hulpvragen te verbeteren. Good Practices & Ideas voor zorg en ondersteuning van (kwetsbare) ouderen zijn bijeengebracht, om van elkaar te leren en inspiratie op te doen voor de praktijk van ouderenzorg en -welzijn. GENERO voert ook drie transitie-experimenten uit om samenhang, kwaliteit en betaalbaarheid van ouderenzorg te verbeteren: Even buurten, Ketenzorg Ouderen Walcheren, Zorgprogramma voor Preventie en Herstel. www.erasmusmc.nl/genero.

Good Practice – Woon morgen zonder zorgen

Domein: Voorlichting – Wonen

Regio: West-Brabant (Breda)

Achtergrond

Veel ouderen en mensen met beperkingen willen graag zo lang mogelijk in hun eigen huis en vertrouwde buurt blijven wonen. In de gemeente Breda is er echter sprake van een tekort aan levensloopgeschikte woningen en geschikte woningen voor ouderen. Omdat dit tekort niet alleen met nieuwbouwwoningen en het ‘opplussen’ van bestaande woningen in de sociale sector kan worden opgelost, investeert de gemeente in woningaanpassing in de particuliere sector. In Breda is tweederde deel van de woningen particulier eigendom. Veel eigenaar-bewoners hebben er behoefte aan om meer te weten over de mogelijkheden om hun woning levensloopgeschikt te maken.

Aanpak

In 2011 is de Stichting Verankering Ouderenproof (SVOP) in het dorp Prinsenbeek in het kader van het uitvoeringsplan “Geschikt Wonen voor Iedereen” (GWI) gestart met een experiment om eigenaar-bewoners van 70 jaar en ouder voor te lichten en informatie te geven over mogelijkheden om hun eigen woning aan te passen. Vrijwilligers, van bijvoorbeeld ouderenorganisaties en de dorpsraad, volgden hiervoor eerst een korte cursus. Daarna organiseren deze vrijwilligers voor mensen uit hun buurt of netwerk workshops over de mogelijkheden van woningaanpassing. Eigenaar-bewoners kunnen vervolgens aan de slag om hun eigen huis comfortabeler en toekomstbestendig te maken.

Parallel aan de workshops heeft het GWI-gebiedsoverleg Prinsenbeek een onderzoeksbureau de opdracht gegeven om te onderzoeken of het Bredase bedrijfsleven belangstelling heeft om een informatiepunt op te zetten en te onderhouden rond ‘aanpassing eigen woningen’.

Praktisch overzicht

Organisaties	Gemeente Breda, de belangenorganisatie voor ouderen Stichting Verankering Ouderenproof (SVOP) Prinsenbeek, Dorpsraad Prinsenbeek en Ouder worden in eigen huis (Nuenen), een architectenbureau gespecialiseerd in woningaanpassingen voor ouderen.
Specifiek doel	Het doel is voldoende levensloopbestendige woningen in Breda creëren in de particuliere sector, zodat oudere eigenaar-bewoners langer in hun eigen huis kunnen blijven wonen.
Doelgroep	Bij dit experiment in Prinsenbeek is gekozen voor de doelgroep eigenaar-bewoners van 70 jaar en ouder, omdat het aanpassen van de woning bij deze groep het meest urgent was. Bij het uitbreiden van het project met andere wijken en in de vervolgwerkshops wil men zich ook gaan richten op de groep van 55+, omdat ouderen uit deze leeftijdsgroep preventief woningaanpassingen kunnen verrichten voordat zij minder vitaal worden. In de groep ouderen van 70+ is het regelvermogen afgenomen, deze ouderen zien er daarom soms meer

	tegenop om de woning aan te passen.
Ontwikkeling	Het initiatief is afkomstig van de Dorpsraad Prinsenbeek en SVOP Prinsenbeek, de gemeente Breda is dit initiatief verder gaan ontwikkelen in samenwerking met Ouder worden in eigen huis en Avans Hogeschool. Avans Hogeschool heeft een draaiboek voor het project ontwikkeld met informatiemateriaal. Studenten van Avans onderzoeken op dit moment hoe het voor ouderen aantrekkelijker gemaakt kan worden om aanpassingen in huis te plaatsen, omdat dit nu nog geen goed imago heeft. Woningaanpassing zou het imago kunnen hebben van comfort in plaats van ziek zijn, ouder worden en beperkingen. De uitkomsten van dit onderzoek worden in de toekomstige workshops verwerkt.
Uitvoering en rolverdeling	De gemeente Breda voert de regie over dit project en financiert het. Het architectenbureau Ouder worden in eigen huis traint de vrijwilligers zodat zij in de eigen buurt de workshops kunnen geven.
Sinds wanneer in praktijk	De ontwikkeling van het project is gestart in het begin van 2011. In het voorjaar van 2011 zijn de eerste workshops gegeven in de wijk Prinsenbeek.
Resultaten tot nu toe	In het voorjaar van 2011 zijn acht workshops gehouden, waaraan is deelgenomen door 70 eigenaar-bewoners van 70 jaar en ouder. Tot nu toe hebben vier mensen direct of na het aanvragen van aanvullende informatie daadwerkelijk actie ondernomen om de woning aan te passen. In het najaar van 2011 zijn nog eens 12 workshops in Prinsenbeek gehouden om andere oudere eigenaar-bewoners te benaderen. Dit waren ouderen van 55+ maar ook eigenaar-bewoners van 70+ die in de eerste ronde nog niet waren benaderd. Ook al deze workshops waren volgeboekt. Inmiddels heeft de gemeente Breda de succesvolle werkwijze uitgerold naar andere Bredase wijken.
Reacties van de doelgroep	Vrijwel alle deelnemers geven aan na afloop meer inzicht te hebben gekregen in de tekortkomingen van een woning en in de aanpassingen die nodig zijn. Veel van de 70-plussers zien er tegenop om nog te gaan verbouwen. De jongere mensen vinden het vaak nog niet nodig en zien het aanpassen van de woning als iets voor in de toekomst.
Financiering	Dit project wordt gefinancierd door de gemeente Breda. De workshops zijn gratis.
Randvoorwaarden voor implementatie	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn vrijwilligers nodig die zich in willen zetten om de workshops te geven aan hun buurtgenoten. • Het motiveren van de bewoners is essentieel: de ouderen moeten zich bewust worden van het feit dat ze hun huis moeten aanpassen. • De bedrijven die de aanpassingen in huis maken, moeten kunnen werken volgens het Handboek Toegankelijkheid. Hierin worden richtlijnen en eisen vermeld die landelijk verplicht toegepast worden voor het toegankelijk maken van ruimtes, bijvoorbeeld de afmetingen waaraan een aangepast toilet moet voldoen. • Imagoverbetering van woningaanpassing zal de eigenaar-bewoners stimuleren om (preventief) aanpassingen in de woning aan te brengen.
Succesfactoren en belemmerende factoren	<ul style="list-style-type: none"> • De bedrijven die benaderd werden om aanpassingen te verrichten in de woningen, beschikten niet allemaal over de kennis om volgens het Handboek Toegankelijkheid te werken.
Contactpersoon	Otto Geijer, obm.geijer@breda.nl
Website	www.breda.nl , doorklikken naar Geschikt Wonen voor Iedereen.